

Nieuwsbrief Stichting Groningen-Jabalya

Van de redactie

Voor u ligt het dertiende nummer van de Jabalya Nieuwsbrief.. Deze zal grotendeels gewijd zijn aan het bezoek dat een aantal bestuursleden van de stichting in mei hebben gebracht aan Jabalya. Daarnaast een interview met stadje Samir Hamed die betrokken was bij de tot stand koming van de film Paradise Now, een film over een Palestijnse zelfmoordterrorist. Een film die verschillende prijzen in de wacht sleepte op het filmfestival van Berlijn. Ook maakte burgemeester Samara van Jabalya, op bezoek in Nederland, van de gelegenheid gebruik om ook Groningen aan te doen. Ook stonden wij met een kraam op het bevrijdingsfestival in het stadspark

Stichtingsdelegatie brengt eerste bezoek aan Jabalya

Eindelijk kwam het er dan van. Natuurlijk is Dick Smit al vele malen in Jabalya geweest en ook andere gemeenteambtenaren en betrokkenen bij het Jeugdcentrum bezochten deze stad al. Maar voor het particulier initiatief, de Stichting Groningen-Jabalya, was het de eerste keer.

Van 11 mei tot 17 mei waren bestuursleden Fennie Stavast, Pieter van Niekerken en Bert Giskes in Gaza. Als enige verbleef Fennie daarna nog twee weken bij familie van vrienden in Beit Hanoun, een buurgemeente van Jabalya. Wij hadden als taak de mogelijkheden voor een verbreding van de contacten tussen Groningen en Jabalya te onderzoeken. We hebben veel profijt gehad van het feit dat Dick Smit gedurende dezelfde periode in het kader van de voortgang van het gemeentelijk project

voor het opzetten van een jeugdcentrum ter plekke moest zijn zodat we samen op konden reizen en van zijn ervaring en relaties profiteren. Voor de contacten die we uiteindelijk met onafhankelijke NGO's gelegd hebben was echter de hulp van Yousef Ahmed, Nederlander van Palestijnse afkomst, onontbeerlijk. Zonder hem hadden we niet in zo korte tijd zo veel en zo'n divers gezelschap maatschappelijke organisaties te spreken kunnen krijgen. Yousef is in

Vervolg op pagina 2

Een straatbeeld in de buurt van het jeugdcentrum.

een vluchtelingenkamp bij Jabalya opgegroeid en combineerde familiebezoek (voor het eerst sinds jaren) met het begeleiden van ons drieën.

Van ons bezoek zal binnenkort een chronologisch feitelijk verslag verschijnen dat voor geïnteresseerden beschikbaar zal zijn. In dit artikel geef ik een aantal hoofdzaken per thema weer.

De reis

De reis was al typerend: de Nederlanders Fennie, Dick, Pieter en Bert kregen dankzij de Nederlandse vertegenwoordiging in Ramallah toestemming om comfortabel via Tel Aviv en Erez naar Gaza te gaan, de Nederlander Yousef kreeg die toestemming niet noch maakte de vertegenwoordiging zich daar hard voor en moest met z'n twee kleine kinderen de oncomfortabele (woestijn), lange tocht via Egypte maken. Omdat wij in een periode van relatieve ontspanning reisden hadden we weinig problemen. Niettemin deden de bureaucratische procedures, het machtsbewustzijn van de Israëlische functionarissen en hun pesterijen me denken aan de periode voor de val van de muur toen ik wel eens op doorreis naar West-Berlijn vergelijkbare ervaringen opdeed bij de Oost-Duitse grens- en controleposten. Grote verschil: als je eenmaal in Berlijn was, was je van de Oost-Duitsers af; in Gaza is Israël onzichtbaar allesbepalend aanwezig.

Leven in Jabalya

Zoals de trouwe lezers van ons blad weten is Jabalya administratief verdeeld in het vluchtelingenkamp en de gemeente, officieel Jabalya-Nazla genaamd. Naar schatting wonen er zo'n 160.000 mensen, waarvan de grootste "helft" in het vluchtelingenkamp. Voor hun basisbehoeften zijn de vluchtelingen vrijwel geheel afhankelijk van de hulp van de UNWRA, de VN-organisatie voor vluchtelingen. Vrees die hulp te verliezen is een van de redenen waarom mensen liever in het kamp blijven wonen in plaats van te verhuizen naar een door de Gemeente nieuw gebouwde woning. Zestig procent van de bevolking van Jabalya is onder de 16 jaar. In het verleden werkten veel inwoners van Jabalya in Israël. Doordat de grens voor de meeste van hen gesloten werd (rond Gaza staat al zo'n afscheiding zoals Israël nu bouwt rond de Westbank) is er een enorme werkloosheid ontstaan. De regelmatige aanvallen en invallen door het Israëlisch leger (inclusief de radiografisch bestuurd vliegtuigjes die vanuit de lucht spioneren en ingezet worden om mensen te doden – op de dag van ons vertrek was er ook zo'n executie) maken dat de bevolking zich onveilig voelt. De maatschappij en de economie worden hierdoor nog meer ondermijnd. Indicaties van de economische nood zijn o.a. dat mensen hun huizen verlaten en bij familie in gaan wonen, dat scholieren en studenten stoppen met hun studie omdat die niet meer betaald kan worden, dat het verschijnsel kinderarbeid en straatkinderen de kop op steekt.

Een van de basisbehoeften waar de Gemeente wel in voorziet is: water. Maar omdat veel mensen te arm zijn om voor het water te betalen mist de Gemeente een belangrijke bron van inkomsten en heeft ze te weinig geld voor andere taken.

Het gebrek aan veiligheid is een van de zaken die de Palestijnse Autoriteit (dus Fatah) verweten wordt en een van de redenen waarom veel mensen hun heil zoeken bij Hamas.

In Jabalya is weinig "vertier" te vinden. Voor hotels, restaurants, café's e.d. moet je al gauw naar het naburige Gaza. Voor de jeugd is er

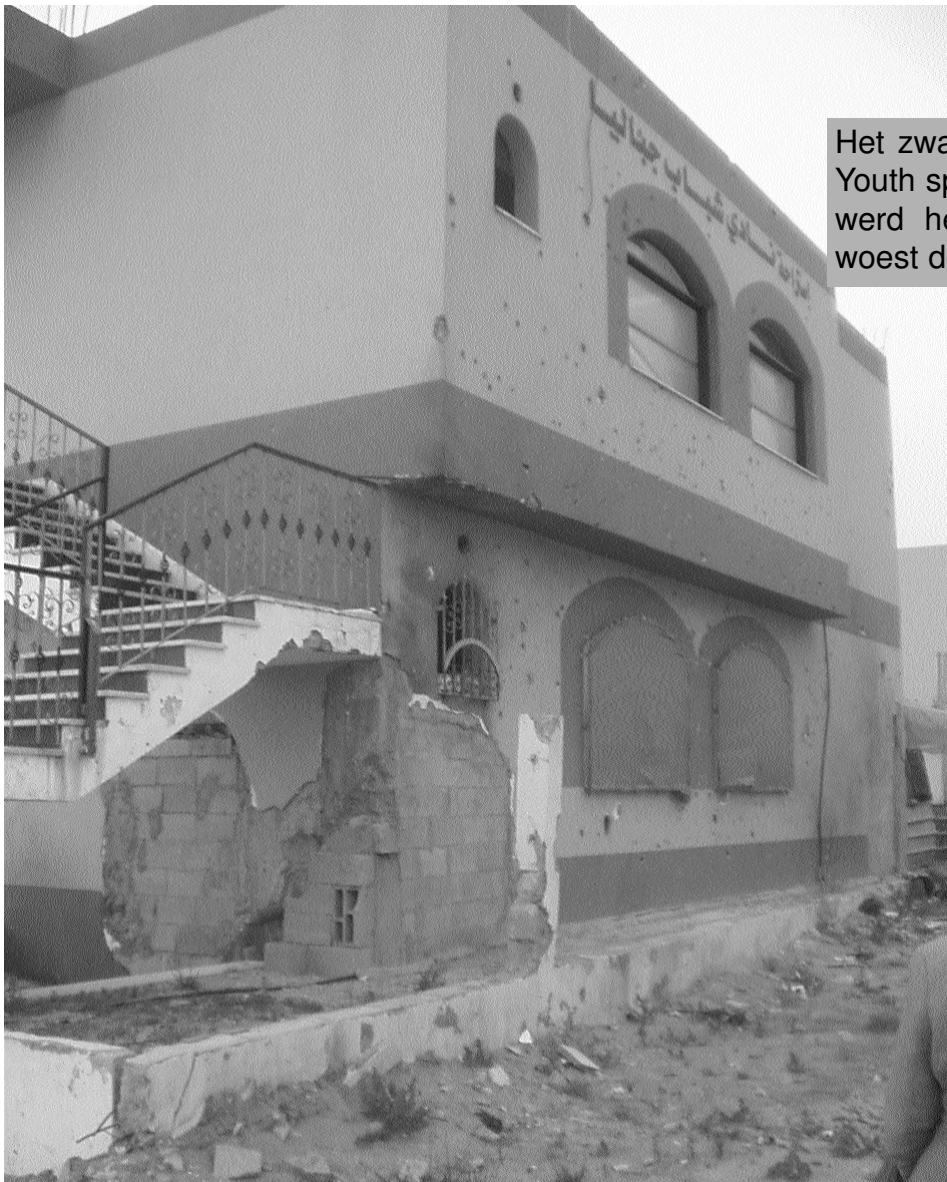
Ezelskarren zijn een veel gebruikt vervoermiddel

helemaal weinig: binnenkort “ons” jeugdcentrum; wij bezochten verder een cultureel centrum (capaciteit enige tientallen) en een sportcentrum annex park dat echter bij de laatste Israëlische aanval in oktober vorig jaar grotendeels verwoest is. Wat jongeren dan wel doen? Vliegeren. En je hebt het strand waar ze op sommige plekken de zee in kunnen. En verder...dat is ons niet duidelijk geworden. Als de scholen uitgaan overspoelen jongeren het straatbeeld, maar daarvoor en daarna zijn ze niet duidelijk aanwezig.

Gemeente en gemeenteraadsverkiezingen
In de meeste gemeenten in de Gazastrook zijn al verkiezingen geweest, maar in de grootste gemeenten (waar Jabalya toe behoort) nog niet. In veel gemeenten heeft Hamas de verkiezingen gewonnen. Daar hebben we verschillende verklaringen voor gehoord, zoals de corruptie en het nepotisme van de Palestijnse Autoriteit en de gemeentebesturen, waar Fatah de dienst uitmaakt(e). Maar we hoorden ook dat Hamas veel aanhang verwerft omdat de organisatie over veel geld kan beschikken dat bijv. gebruikt wordt om jongeren gratis kleding

Op bezoek bij het platform van NGO's

Het zwaar gehavende gebouw van de Youth sports club. In Oktober vorig jaar werd het terrein vrijwel volledig verwoest door het Israelische leger

en schoeisel te geven waarvoor ze alleen maar hoeven te bidden. Echter ook de aanvallen van Israël op de leiders en de milities van Hamas kweken veel goodwill bij de bevolking. Kennelijk neemt de vijand (Israël) alleen hen serieus. Vergeten is dat Hamas in het verleden door Israël ondersteund is om El Fatah te ondermijnen. De huidige burgemeester van Jabalya, dhr Samarah, is van Fatah. Over hem hebben we veel positieve verhalen gehoord. Kennelijk heeft hij wel vertrouwen. Maar hij stelt zich – tot verdriet van Fatah - bij de volgende verkiezingen niet herkiesbaar. Nog onzekerder is de uitslag omdat bij deze verkiezingen voor het eerst de inwoners van het vluchtelingen-kamp mee mogen stemmen. Tot nog toe vielen zij volledig onder UNWRA. De meeste van onze gesprekspartners schatten in dat de “kampers” in meerderheid pro-Hamas zijn. Tegelijkertijd wordt vermoed dat velen niet zullen gaan stemmen omdat zij bang zijn hun

aparte status (en daarmee de steun van UNWRA) te verliezen. Waarschijnlijk kan Fatah alleen winnen als ze bereid zijn om voor de verkiezingen een coalitie te sluiten met kleinere partijen, maar dat vraagt wel een mentale omslag bij Fatah. Voorlopig zijn de verkiezingen uitgesteld en blijft het spannend met wat voor gemeentebestuur Groningen na de verkiezingen te maken krijgt. Mocht Hamas overigens winnen, dan is dat wel een democratische beslissing van de inwoners zelf die gerespecteerd moet worden. Bovendien lijkt Hamas zich heel pragmatisch op te stellen. In Beit Hanoun, waar al wel verkiezingen zijn gehouden en waar Hamas gewonnen heeft, zag Fennie dat een Cultureel centrum met VS-hulp gebouwd werd. US-Aid stelt als voorwaarde voor hulp dat een verklaring ondertekend wordt. Alle in onze ogen bonafide NGO's weigerden te tekenen, maar de P.A. en de islamitische organisaties tekenden wel. Dat geeft de vreemde situ-

atie dat momenteel alle Palestijnse islamitische NGO's door US-Aid gesteund worden en de onafhankelijke niet.

Het maatschappelijk middenveld en voorzieningen

Voor de Oslo-akkoorden had je de Israëlische bezetting van de Gazastrook, maar dat wilde niet zeggen dat er geen Palestijnse organisaties waren die opkwamen voor de bevolking. Integendeel, er was een sterk "maatschappelijk middenveld". Na de akkoorden kwam de PLO uit ballingschap terug en vormde de Palestijnse Autoriteit (P.A.) Er ontstond een nieuwe situatie waarin een modus vivendi gevonden moest worden tussen "het verzet" dat altijd in Palestina gebleven was en "het verzet" dat uit het buitenland geopereerd had en nu de P.A. werd.

In de huidige situatie heeft zich dat zo uitgekristalliseerd dat een coalitie van NGO's samenwerkt om druk uit te oefenen op de P.A. om te komen tot goede wetgeving. Het gaat daarbij o.a. om de arbeidswetgeving, de wetgeving m.b.t. de verkiezingen, verbetering van de positie van vrouwen, enz. Ook in Jabalya zijn veel van die NGO's actief. Wij zijn op bezoek geweest bij een aantal van hen.

De PMRS (Palestinian Medical Relief Society – www.upmrc.org) verzorgt een groot aantal medische voorzieningen m.b.t. eerstelijns

gezondheidszorg, speciale programma's voor vrouwen en jeugd, mobiele klinieken voor noodsituaties en fysiotherapie en gehandicaptenzorg. De kliniek in Jabalya is spiksplinternieuw. Voor kinderen en jongeren voor de leeftijd van 0 tot 18 jaar zijn er 2 programma's. Een voor kinderen tot 5 jaar (vergelijkbaar met onze consultatiebureaus) en een voor kinderen vanaf 5 tot 18 jaar. Benadering is niet alleen puur medisch maar ook breder. Het programma behelst ook aandacht voor sport, kunst en muziek. In samenwerking met het Ministerie brengt men gezondheidseducatie op school. Op alle scholen bestaan democratisch gekozen gezondheidscomités. Afgevaardigden van die comités gaan ieder jaar in juli op educatief zomerkamp. Ze leren veel over hygiëne. Na terugkeer geven zij de kennis door aan hun medeleerlingen via maandelijkse bijeenkomsten op school. De PMRS doet ook gezondheidsonderzoek onder kinderen. Voorbeeld: 68% lijdt aan bloedarmoede. Er is een duidelijk verband met armoede aangezien er een verschil bestaat tussen de kinderen uit het kamp en de rest van de gemeente waar bloedarmoede minder voorkomt. Op 7 april j.l. (Internationale gezondheidsdag) is er door de kinderen een demonstratie georganiseerd om de Gemeente te vragen het rioolwater af te voeren. Zonder een goede riolering is er geen toegang tot veilig drinkwater.

In het gebouw van het Community Based

Van vrijdag 3 juni t/m dinsdag 7 juni bracht burgemeester Samara van Jabalya een bezoek aan Groningen. Hij had o.a. een gesprek met zijn collega Jacques Wallage. Verder bezocht hij het eiland Schiermonnikoog en bekeek hij het project de blauwe stad. Op maandag 6 juni organiseerde de stichting een bijeenkomst waar in aanwezigheid van de heer Samara van gedachte werd gewisseld over de mogelijkheden van samenwerking tussen Groningen en Jabalya.

Ons appartement

Het schitterende uitzicht vanuit ons appartement aan zee

Een voedseldistributiecentrum van de VN in Jabalya kamp. Als gevolg van de hoge werkloosheid zijn steeds meer mensen afhankelijk van voedselhulp

Op bezoek bij gemeenteambtenaar Maher

Rehabilitation Programm (CBRP) is een ruimte voor fysiotherapie. Maar meestal werken de gezondheidswerkers bij de gehandicapte aan huis. Doel is het bestrijden van schaamte en vooroordelen rond gehandicapte kinderen door te stimuleren dat deze kinderen zoveel mogelijk participeren in hun omgeving. Men heeft door middel van buurt-onderzoek huis-aan-huis zoveel mogelijk gehandicapte kinderen opgespoord. Prioriteit hebben de kinderen die de schoolgaande leeftijd hebben. Mogelijk maken dat zij naar school gaan is een goede manier van integratie. De ouders worden zoveel mogelijk actief betrokken bij de therapie. De fysiotherapeuten, logopedisten enz. bezoeken de kinderen aan huis en trainen de moeders om hun kinderen verder te helpen in hun ontwikkeling. Zelf gingen we ook mee met een

aantal huisbezoeken.

Ook pal naast het kamp staat het gebouw van de mensenrechtenorganisatie Al Mezan (www.mezan.org). Hier kunnen Palestijnse burgers terecht voor (gratis) rechtsbijstand en juridische ondersteuning niet alleen als zij slachtoffer zijn van acties van de Israëlische autoriteiten, maar ook wanneer de P.A hen onrecht aandoet. Verder heeft Al Mezan vele programma's gericht op bewustwording van de bevolking wat betreft hun politieke sociale en economische rechten. Ze geven bijvoorbeeld trainingen aan universiteitsstudenten met de bedoeling dat zij de opgedane kennis weer doorgeven aan de mensen in de gemeenschappen. Zij werken daarbij samen met de universiteiten in Gaza behalve de Islamitische universiteit.

Tijdens ons bezoek aan burgemeester Samara krijgen we uitleg over de veel soorten fruitbomen in zijn tuin

Het gebouw van het jeugdcentrum in volle glorie. De verwachting is dat het centrum in het najaar officieel zal worden geopend in aanwezigheid van wethouder Van Schie.

Studenten van de laatste universiteit doen wel op individuele basis mee aan de trainingen. Ook is er een programma dat leraren bijschoolt m.b.t. mensenrechten, dat als thema in het curriculum is opgenomen.

Door middel van het programma 'face the public' wordt de autoriteiten gewezen op het belang van het afleggen van verantwoording over beslissingen en wordt men direct aangesproken op dagelijkse problemen die om een oplossing vragen. Om de kloof tussen de politieke elite en de mensen te dichten wordt getracht de politici aan te zetten tot meer transparantie. Er wordt elk jaar een discussie georganiseerd over de begroting om te bevorderen dat er meer openheid komt over de besteding van het geld en daarmee ook over de prioriteiten. Centrale uitgangspunt is in hoeverre het geld wordt besteed aan behoeften die leven onder de bevolking.

We hebben ook een bezoek gebracht aan de hoofdkantoren in Gaza van het Women's Affair Center, de vakbondsfederatie PGFTU en de DWRC (Democracy & Workers' Rights Center). Bij een volgend bezoek hopen we hun werk in Jabalya te leren kennen.

Israëliische terugtrekking - vrede voor Gaza?

Door taalproblemen was het ons niet mogelijk een goed gesprek te hebben met 'de man in de straat'. Een maal spraken we met vissers op het strand (waarvan er een universitair geschoold was en goed Engels sprak) en toen proefde ik wel enige hoopvolle verwach-

ting. Maar bij onze overige gesprekspartners was er geen hoop op verbetering van de situatie na de ontruiming van de Israëlische nederzettingen. Allereerst heerste de opvatting: "eerst zien, dan geloven". Maar verder wees men er op dat dit geen einde betekent aan de bezetting door Israël, maar alleen een andere invulling. Terwijl tegelijkertijd de situatie in de Westbank sterk verslechtert. Dat wil niet zeggen dat de terugtrekking geen thema is: de PNGO (koepel van Palestijnse NGO's – www.pngo.net) heeft net een congres over de terugtrekking georganiseerd en zal een speciale website daarover inrichten.

Hoe verder?

Het bestuur van Groningen-Jabalya is hard bezig om de resultaten van dit bezoek te bespreken. We denken daarbij niet zo zeer aan het zelf steunen van projecten maar aan het leggen van contacten. Tegelijk zal het door de Gemeente gefinancierde jeugdcentrum binnen enkele maanden beginnen te functioneren. We gaan er van uit dat de Gemeente projectmatig betrokken blijft bij Jabalya. We zullen ook met de Gemeente overleggen welke nieuwe contacten dat het best kunnen versterken. Want dat er mogelijkheden liggen en dat veel organisaties in Jabalya openstaan voor contacten met partners in Groningen is wel duidelijk geworden.

Bert Giskes.

Over de moeizame tot standkoming van de film *Paradise Now*

Paradise Now is de film van Hany Abu-Asad die op het jongste filmfestival in Berlijn de prijs voor de beste Europese film (Blauwe Engel), de publieksprijs en de Amnesty International filmprijs won. Ook was de film genomineerd voor de Gouden Beer; waarom die prijs niet gewonnen werd komt verderop in dit stuk ter sprake. Hany is de neef van de allround nestor van de Palestijnse film en stadjer Samir Hamed. Zijn invloed op het tot stand komen van de film (niet alleen als de ontdekker van het talent van Hany) was reden voor redacteur Bert Giskes om hem voor de Nieuwsbrief Groningen-Jabalya te interviewen.

Samir, wat is jouw betrokkenheid bij *Paradise Now*?

“Ik ben medebedenker van het idee van de film. Al in 1993/94 heb ik het met mijn neef besproken. Nadat we Nazareth 2000 onder zijn regie gemaakt hadden is het schrijven aan de script voor *Paradise now* begonnen. Verschillende mensen, waaronder ikzelf, hebben aan het scenario gewerkt. De belangrijkste en beste stukken zijn geschreven door een vrouw, maar zij wilde haar naam niet genoemd zien omdat wij haar tekst in haar ogen teveel gewijzigd hebben. Het scenario wordt nu toegeschreven aan Hany en Bero Beyer, de producer. Eigenlijk zou mijn naam daar ook bij moeten staan. Waarschijnlijk wordt dat voor de bioscoopversie nog aangevuld.

De eerste versie van het scenario was van 1996; dat is omgewerkt naar een tweede versie, een derde versie, uiteindelijk een achtste en negende versie. In 2003 hebben we besloten terug te gaan naar de eerste versie.

Door privé-omstandigheden was mijn rol bij het tot stand komen van deze film beperkt. Ik ben allround in het filmvak, maar kon niet aanwezig zijn bij de opnames. Wel bij het monteren etc. Behalve dat ik betrokken was bij de discussies over het definitieve scenario maakte ik ook deel uit van het team dat besliste over de uiteindelijke versie. Zo is mede door mij op een laat moment besloten de muziek weg te laten. Al met al heeft het dus meer dan 10 jaar geduurd voor de film gerealiseerd was. In september komt hij nu in roulatie.”

Voor zover ik weet ben je alleen betrokken bij Palestijnse films. Is dat een bewuste keuze?

“We hebben een Nederlandse film gemaakt naar een scenario van Arnon Grunberg, *The fourteenth chick*, over jongeren in Amsterdam. Het was een aardig idee: een Joodse schrijver en een Palestijnse regisseur maken een echt Nederlandse lachfilm. Het was de openingsfilm van het Utrechts Filmfestival in 1998. Het was geen grootse film; het was de eerste film van Hany, en hij had nog niet zo veel ervaring. Maar het was best een aardig succes.

Verder Arabische films met een grote nadruk op Palestijnse. Het is een bewuste keuze om in je eigen taal te werken. Daar ben je het sterkste in en je voelt je acteurs beter aan. Met Nederlands is dat moeilijker.

Het Midden-Oosten is ons gebied. Als Palestijn blijft het mijn prioriteit om via films over Palestina mijn land in de media onder de aandacht te houden. Maar niet alleen. Ik wil nu een film over Marokko maken, omdat Marokko in onze media in het verdomhoekje zit. Met de film wil ik een ander gezicht van Marokko laten zien.

We hebben dus veel Arabische films gemaakt met Arabische regisseurs.

Ik zie mijn belangrijkste rol in het vinden van talenten. Zoals Rashid Masharawi uit de Gazastrook (Curfew, Haïfa), Elia Suleiman en natuurlijk Hany. Elia Suleiman maakte de film *Divine Intervention* die op het festival van

PARADISE NOW

In the next 48 hours, two childhood friends will go to the afterlife.

De Filmposter van Paradise Now

Cannes in 2002 de prijs van de kritiek kreeg. Op dat festival werden twee Palestijnse films en geen enkele Israëlische film vertoond. Toen de pers aan Sharon vroeg hoe dat nu kon, zei hij: “het zijn Palestijnen die wij opgeleid hebben.” Onzin. De filmmakers hebben alleen een Israëlisch paspoort. In de Israëlische kranten wordt geschreven dat Palestijnen met weinig middelen meer presteren dan Israëliërs. Ik voel me dan trots.

Het probleem met een eerste film van een regisseur is hoe aan geld te komen. Speciaal

Arabische mensen hebben weinig toegang daartoe. Behalve het begeleiden van regisseurs zie ik het als mijn taak te bemiddelen bij het vinden van financiering. Door het vinden van financiers/subsidiegevers en soms door er zelf geld in te steken.

Tot nog toe was ik betrokken bij zo’n 14 films, waarbij in zo’n 7, 8 gevallen in een hoofdrol.

Hoe kom je nu met je film op een filmfestival?

In januari was de film klaar. In Europa zijn 3 grote festivals: 1 Cannes, 2 Berlijn, 3 Venetië. Je kan je film maar op een van die drie grote festivals inbrengen (op kleinere is dat geen probleem) dus je moet dan een keuze maken voor een van deze drie. We hebben

voor Berlijn gekozen enerzijds omdat Duitsland een van de belangrijkste geldschietters was. Anderzijds ligt de thematiek er ook gevoelig. Vanwege het verleden probeert men elke suggestie van anti-joods/antisemitisch te vermijden. De grote vraag was dan ook: wordt deze film geaccepteerd? Het is een heel zwaar bediscussieerde beslissing van de jury geweest om deze film te accepteren. Ondanks het feit dat de film niet eenzijdig was (zowel anti- als pro- kwamen aan bod) en er ook een Israëlische producent bij betrokken was kwam de acceptatie voor ons een beetje als een ver-

rassing. Bovendien werd de film niet alleen geaccepteerd maar ook (als een van de 20) genomineerd voor de prijzen.

Daar zit je dan met alle betrokkenen bij de film, alle familieleden enz. als de film vertoond gaat worden. Het is al bekend geworden dat de film gevoelig ligt; men heeft al gehoord over de inhoud; iedereen is nieuwsgierig. De zaal is stampvol.

Na afloop komt de directeur van het filmfestival bij ons langs. Hij zegt tegen mij (Hany spreekt geen Duits): "Het is zo'n mooie film; hij zit zo goed in elkaar, zo afgewogen. Hij verdient de Gouden Beer. Maar dat kan ik gezien het Duitse verleden met Israël niet maken." Ik ben toen verschrikkelijk boos geworden. "Omdat ik Palestijn ben kan ik geen land krijgen omdat Israël dat niet wil, en nu kan ik ook al geen prijs krijgen omdat Israël dat niet wil." De Gouden Beer is ons niet gegund, maar de film krijgt drie andere prijzen: de Blauwe Engel (Beste Europese film), de publieksprijs en de Amnesty International film prijs. Aan die laatste twee zijn ook geldbedragen verbonden, dus dat is wel prettig (Gouden Beer en Blauwe Engel is alleen de eer).

De kans dat hij ook in Israëlische bioscopen wordt vertoond (een van onze doelstellingen) is 90%. In Tel Aviv, Jerusalem, Ramallah en Nazareth is de film al voor critici vertoond.

Voor de VS heeft Warner Independent Pictures de film gekocht. Warner heeft beloofd in Nablus (waar de film gedraaid is) een grote openlucht-bioscoop in te richten zodat de hele bevolking de film kan zien.

Na 15 september komt het in de VS in de bioscopen.

Waarom zit er zoveel tijd tussen de lancering in Berlijn en de roulatie in de bioscopen?

De film moest nog worden afgemaakt. Daarna komt de commercie. Iemand koopt de film en brengt deze dan uit op een tijdstip dat het hem uitkomt. Daar hebben wij geen invloed meer op. Ze brengen hem niet voor de zomer uit, omdat dat een slappe tijd is. De beste tijd is na de vakantie. Maar vanwege het thema niet voor 11 september.

Wij hebben wel bedongen dat de film niet in bioscopen als Pathé vertoond wordt (tenzij het een groot succes wordt, dan kunnen we dat niet tegenhouden). Dat geldt voor Europa want Warner in de VS laat zich dat niet voorschrijven.

Was het wel mogelijk om in Nablus te filmen? Verbood Israël dat niet?

Bij de film is ook een Israëlische coproducent betrokken, Amir Harel, die ook eigen geld in de film heeft gestoken. Wij dachten dat we via hem vrij makkelijk vergunning zouden kunnen krijgen. Maar het was heel moeilijk. Uiteindelijk hebben we een deal gemaakt, een soort omkooprij (Israël is corrupt), om de vergunning te verkrijgen. Maar dan nog maakt Israël je de uitvoering moeilijk. Er komt gewoon een officier en die zegt zonder uitleg: "Vandaag geen opnamen".

Maar we hadden ook problemen met de Palestijnen. Israël had informatie verspreid dat we een pro-Israëlfilm aan het maken waren (anti-aanslagen). Wij kregen waarschuwingen dat er aanslagen op ons gepleegd zouden worden. Daar ontleende Israël het recht weer aan om ons te "beschermen". We hebben toen direct contact gehad met Arafat (die toen nog leefde) die een brief heeft geschreven waarin zoiets stond als: Wie Hany aanvalt, valt mij, Arafat, aan. Dankzij die brief hebben we geen problemen meer gehad met Palestijnen. Israël heeft alles geprobeerd om het te traineren. Het grofst was dat ze een granaat hebben afgevuurd op 4 "militante" Palestijnen, die daarbij op een vreselijke manier zijn omgekomen. Die "militanten" waren onze lijfwachten die zo langzamerhand goeie vrienden van crew en acteurs waren geworden. En dan moet je verder met de film...! Een actrice was zo overstuur dat ze een week niet kon werken. Behalve dat er door hun optreden veel vertraging ontstond waren er ook een aantal scènes gepland die niet gerealiseerd konden worden. Het heeft de film \$ 150.000 à \$ 200.000 duurder gemaakt. Toen de film klaar was heeft Hany op een plein in Tel Aviv staan dansen en schreeuwen dat het gelukt was. Maar toen moest de film het land nog uit en we waren bang dat de film vernietigd

zou worden. We hebben hem toen via de grootste Israëlische verzekeringsmaatschappij duur verzekerd laten vervoeren.

Had je het succes verwacht?

Het is een gevoelig thema. In 2001 waren we in principe klaar om te gaan filmen, maar door 11 september durfden we het toen niet. Door veel landen bij de productie te betrekken (Nederland, Duitsland, Israël, Frankrijk) kreeg je een scenario dat niet als eenzijdig beoordeeld werd. Het zat slim in elkaar: niemand kon kritiek hebben maar toch bracht je je boodschap aan de Westerse wereld over.

We weten niet wat de reacties zullen zijn als de film in de bioscoop komt. We hebben het idee:

dan barst alles los. Er wordt nu een film over deze film gemaakt: wat deze teweegbrengt.

Overal in Europa, en zelfs in Israël, was men lovend over de film. Behalve in Nederland hier hebben de media de film gekleineerd Waarom?

Het was in de tijd van de moord op Theo van Gogh. Alles wat Arabisch was moest worden afgekraakt. Terwijl Hany een Nederlands paspoort heeft. Paradise Now is een Nederlandse film. Hoe lang is het geleden dat een Nederlandse film in Berlijn een prijs won?

In de VS gaan straks 500 kopieën in roulatie; in Duitsland 400; in Frankrijk 350. In Nederland zegge en schrijve 10."

Over Paradise Now

De film is gebaseerd op een echt gebeurd verhaal. Een Palestijnse jongen moet het echt overal ontgelden omdat zijn vader collaboreert met Israël. Zijn vader wordt uiteindelijk omgebracht. Om de familienaam te zuiveren pleegt de zoon een aanslag om zo een held te worden. Wat hij niet wist was dat zijn vader gehanteerd werd door de Israëliërs die zijn dochter c.q. zuster opgepakt hadden. De soldaten hebben haar verkracht en dat alles was gefilmd. Door te dreigen met publicatie van die video kregen de Israëliërs de vader in hun macht. Bij de zelfmoordaanslag door de zoon worden veel Israëlische soldaten gedood.

Ja , ik wil op de hoogte blijven van het Jabalya-project

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Telefoon:

Email:

***Opsturen aan St. Groningen-Jabalya,
Coehoornsingel 87 9711 BR Groningen***

Colofon

Redactie Bert Giskes en
Pieter van Niekerken.

Ontwerp en lay-out: Harm van der Veen

De stichting is telefonisch te bereiken:

Bert Giskes Tel 5421370

Dick Smit (gemeenteraadslid GroenLinks)
Tel 3185077 / 3676149

Postadres:
Coehoornsingel 87, 9711 BR Groningen

Email: jabalya@hotmail.com

Internet: WWW.GRONINGEN-JABALYA.COM